Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu"
Școala Doctorală "SITT-Spațiu, Imagine, Text, Teritoriu"

TEZĂ DE DOCTORAT

MONOGRAFIE
ARHITECT VIRGIL NIȚULESCU
ARHITECT ROMÂN, SECOLUL XX

(31 martie 1922 – 29 iunie 2000)

Autor, drd. arh. int. Claudia Luciana Parnia

Coordonator, prof. dr. arh. Augustin Ioan

București, 12 august 2019

1972 - 1974 , Hotel Dorobanți

Autori, Arh. Virgil Nițulescu
colaboratori:
arh. Petre Vraciu,
arh. Al. Beldiman

Pornit ca lucrare contractată tot sub egida Institutului Proiect București, Hotelul Dorobanți a fost desăvârșit în cea mai mare parte prin munca uriașă a arhitectului Nițulescu, in mod paradoxal dar nu greu de explicat, în lipsa unui suport constant al instituției angajatoare. Diferite pretexte determină retragerea IPB din calitatea sa de proiectant general, exact în faza dificilă de elaborare a detaliilor de execuție. Hotelul fiind o referință arhitecturală, în contextul de construire în acea perioada, arhitectul Virgil Nițulescu a susținut singur dimensiunea gradului de dificultate, dar și de urgentare a proiectului clădirii și a cercetării de cataloage de detalii și standardizări, desenând abslut singur sute de dosare de detalii de execuție. IPB a declinat în mod tendențios de la această obligație contractuală, dar prin tenacitatea autorului proiectul s-a definit cu toate detaliile de executie în 1973. Fusese însă si o măsură de constrângere pentru a-l determina pe Nițulescu să adere la ideologia de partid.Fiul sau, Radu Alexandru Nițulescu, într-un interviu acordat, își amintește: „*nu prea lucra așa, pe acasă. S-a întâmplat să găsesc ceva, nu știu ce-s astea. Studii. [...] erau o grămadă de hărții pe vremea când lucra la hotelul Dorobanți, era toată casă plină de hărți*. [...] *Acuma l-au modernizat. Venea, tare nu era fericit cu realizarea, pentru că au fost o mulțime de constrângeri. Știu că era nefericit că avea tot felul de restrictii, a trebuit să facă o mulțime de compromisuri cu regimul. Da. Și, mă rog, el vroia într-un fel, dar reprosuri din astea nu se poate, că trebuia altfel, iar simplifică aici, fă mai ieftin acolo, fă mai nu știu ce, treburi din astea...*“ Era un zbucium care pe altcineva ar fi descurajat. O lupta de a face arta intre ostilitati se pare ca a fost piatra de tenacitate pe care Nitulescu a trecut-o cu demnitate.

Clădirea exista și astăzi , restilizata si rebranduita, în Piața Romană, fiind poziționată în apropiere de aceasta, la intersecția dintre bd. Dacia și Calea Dorobanți. În prezentarea sa generală, proiectul hotelului initial era expus cu o capacitate de 530 de locuri de cazare, în 304 camere de un loc si de doua locuri, sau apartamente, toate la clasa superioara de

incadrare in standardele hoteliere. Zona de agreement avea o dimensionare pentru 630 de locuri in restaurant și o unitate *self-service*, un alt restaurant de 200 locuri, bar de zi, sală de banchete pentru 120 de persoane și un patinoar, gradină de vară, terasă la etaj cu 100 de locuri, 32 de birouri pentru reprezentanțe comerciale cu o sală de conferințe și proiecție de 50 de locuri și garaj pentru 150 de autoturisme.[15]

Surse diferite indica uneori autori diferiți ai hotelului, având în vedere că lucrările s-au mai început și în 1967, dar rămânând de atunci si pana in anul 1971 exclusiv în forma unor studii de fezabilitate, neaprobate, asa incat proiectarea din 1972 a reluat tot conceptul pe alte principii.

Hotel Dorobanti, variante de studiu

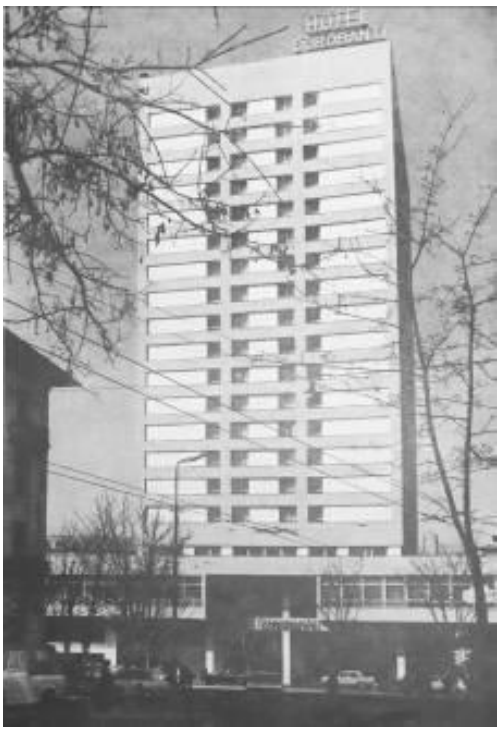
Echipa extinsă de elaborare a proiectului vast pentru această unitate hotelieră era formată din onorabile nume de profesionisti de valoare, un colectiv complex, de succes:

- Arhitectul sef de proiect: Arh. Virgil Nițulescu ,
- Colaboratorii: arhitecții Petre Vraciu, arh. Al. Beldiman
- Structura: inginerii Dragoș Badea, Viorica Frățilă, Grigore Eliescu, Anton Ionescu
- Inginerii de instalații încălzire ventilație și condiționare: inginer Constantin Șerbu,
- Colaboratori: inginerii Mihai Ionescu, Liviu Marinescu
- Instalații sanitare: inginer Carolina Pop
- Mobilier: arhitecții Robert Voll, Paul Focșa
- Instalații frigorifice: inginer Angela Dima

[15] date, descrieri si informatii extrase din publicatiile de autor, in revista "Arhitectura" , nr.3, din anul 1975.

- Proiectant general: Institutul de proiectare ”Proiect București”
- Constructor : CCMB-intreprinderea nr. 1

Desi în zona se găsea impunător imobilul Academiei de Studii Economice, hotelul Dorobanți preia acest rol dominant imediat după apariție, în ciuda retragerii sale de la frontul stradal și devine cea mai importantă construcție din zona Piața Romană. Partea zveltă, aerata a clădirii cu derulare pe vertical a fost alocată pentru activitățile de cazare, avand avantajul deschiderilor pe toate orientările cardinale, asa incat oferă o impresionantă vedere panoramică asupra centrului capitalei. Poziționarea fată de fronturile stradale, precum și structura clădirii au fost subiect de mai multe sedințe de dezbateri cu personalul de specialitate pe partea de rezistență.

Hotel Dorobanti, fatade - imagini din 1976

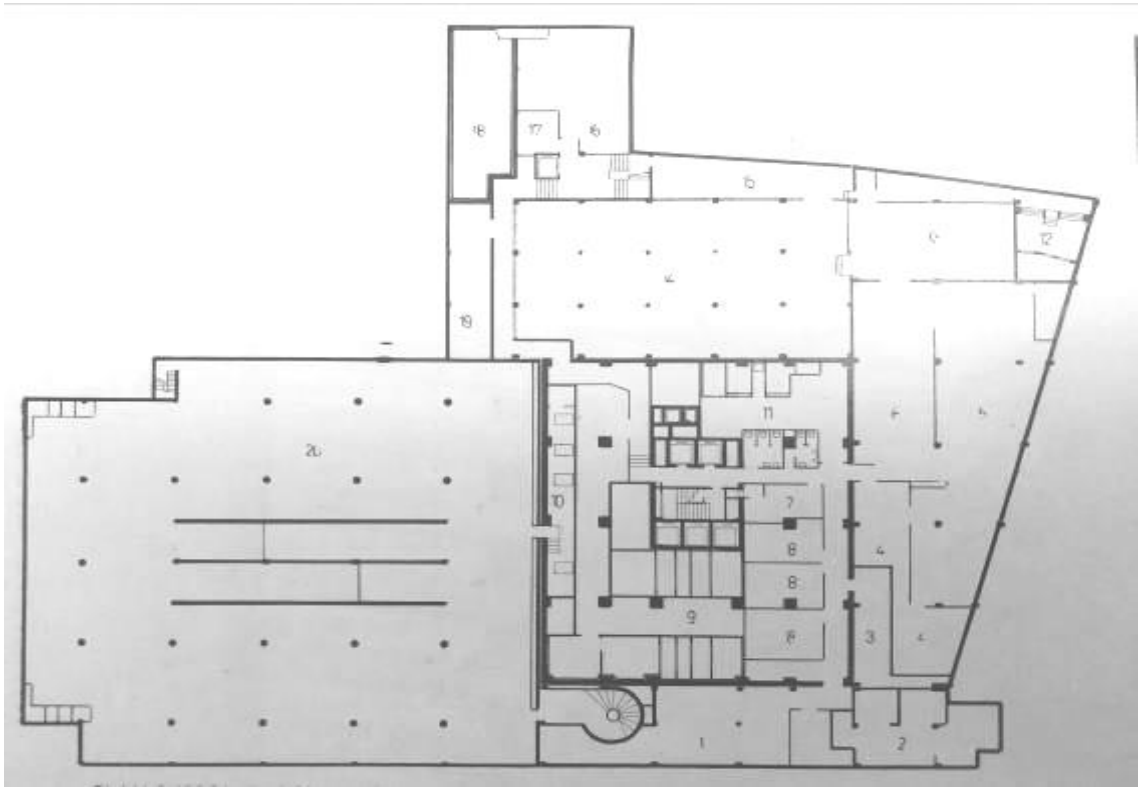
Modificările succesive ale proiectului au indus o rezoluție finală pentru travee de 7.50m, stâlpi și rigle, intervenția unui bandou de logii la etajele 9 și 10 (adică exclusive în zona dedicate numai pentru apartamente), creau poate un element necesar pe fațadele de nord și sud ale turnului de cazare; la execuție, în urmă argumentelor tehnologice ale constructorului, s-a renunțat și la aceste logii, urmând că hotelul să aibe o alură simplă pe

partea turn, rezultată din structuri, prin placarea apoi a fațadelor cu prefabricate finisate cu mozaic spălat. În mai multe articole de revista ulterioare, arhitectul recunoaște că dispută cu constructorul și presiunile de încadrare într-un buget devenit brusc mai auster, chiat imediat după avizare, că și efortul permanent de a contracara sugestii sau impuneri de fațade, au condus la cantități foarte mari de schițe, de studii de soluții, până la formă finală. Pe parcurs, zona în care în aprobare erau operate diminuări a fost tocmai aceea de detalii, sau de renunțare la unele spații de activități care inițial făceau parte din variant aprobată. De exemplua patinoarul, grădina de vara de la primul nivel, sau înlocuirea unor elemente de fațade, al coborât calitatea spațiilor, dar până la limita coborârii clasei hoteliere.

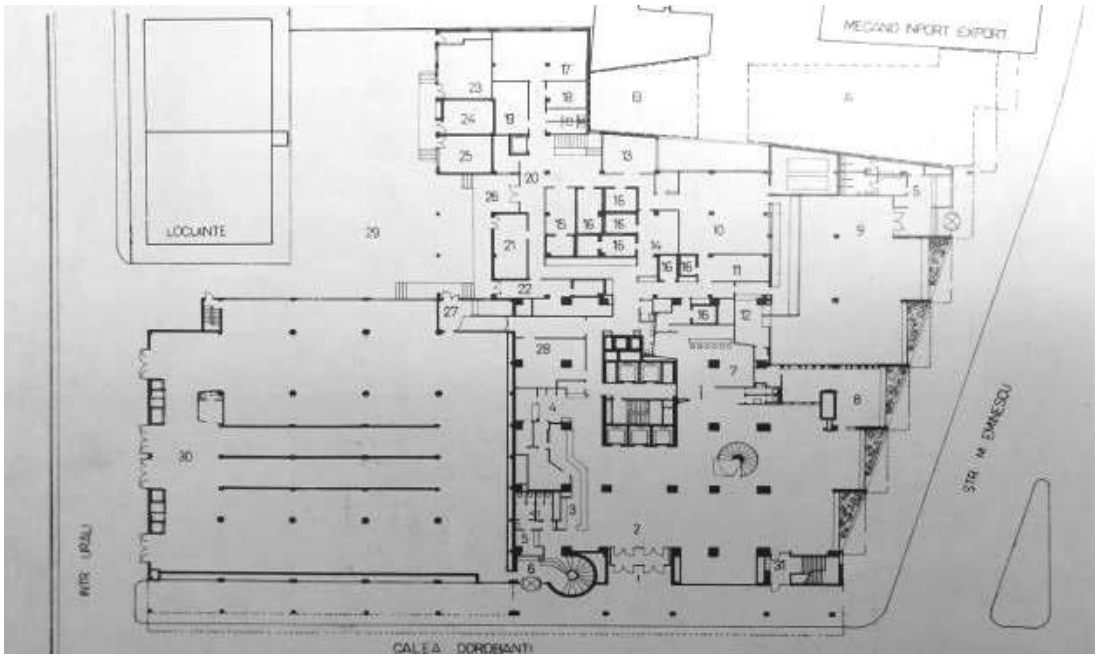
La finalul greu depășit al proiectului, arhitectul Nițulescu și-a consemnat o opinie mai veche dealtfel, un principiu chiar: "*Încă o dată se verifică faptul că "nu există detaliu în arhitectură", că totul contribuie la realizarea consonanță a unui spațiu organizat; orice lacună în gândire, prevedere sau execuție se răzbună, sunetul este impur, lumina tulbure"*.

Hotelul Dorobanți, la data edificării sale a aparut totusi ca o clădire unitară, consecventă pe fațade, se distingea net prin modul său de amplasare și domina prin înălțime. Suprafata sa desfasurata a insumat 28000mp, propuși prin proiectul care inițial fusese amendat în avizare prin reducerea investiției alocate. Fiind o temă de proiectare pentru un hotel de mare capacitate și cu funcționalitate numeroasă, este mai puțin propriu desfășurării unei idei unice, cu personalitate aparte. Mergând pe interioare, holul de la etajul I al scării rotunde, urmează alocări de spatii pe funcțiuni specifice, necesare unui hotel, însă nu suficiente, nu cu generozitate de volume ample și arii extinse; chiar și partea de restaurant marchează un impas spațial, lipsit de valențele unui văd bun comercial, deși era bine expus stradal.

La finalizarea edificiului, arhitectul autor consemneaza el insusi cu oarecare umbra: "*scrupule riguroase au avut prioritate. […] Lucrurile sunt acum încheiate: într-o ținută de civilizată urbanitate, cu noi , și dincolo de noi, Hotelul Dorobanți își continuă propria lui existența"*.

Hotel Dorobanti, plan subsol

Hotel Dorobanti, plan parter

În prezent, locul fostului Hotel Dorobanți, inaugurat în 1976, în urma unui uriaș efort financiar derulată pe o perioadă de patru ani, în 2005 clădirea se reconfigurează, fiind în proprietate privată Grand Plaza Hotel SA. Pentru majorarea spațiilor de servicii interne, numărul de camere a rămas la 285, repartizate pe 18 etaje, hotelul rămânând în continuare un punct de reper atât în arhitectura bucureșteană cât și în peisajul hotelier. La acestea se adaugă un centru de conferințe cu peste 800 de locuri, două restaurante și baruri, un centru de sănătate și parcare subterană. In 2015 hotelul intra sub brandul Sheraton, fiind primul hotel care functioneaza sub acest brand in România.

Imagine actuala